

Politechnika Krakowska
im. Tadeusza Kościuszki

Politechnika Krakowska
Wydział Inżynierii Lądowej

PRAWNE ASPEKTY WYKONYWANIA POMIARÓW DRGAŃ OD TRANSPORTU SZYNOWEGO W OCENIE WPŁYWU DRGAŃ NA KONSTRUKCJE BUDYNKÓW I LUDZI W BUDYNKACH

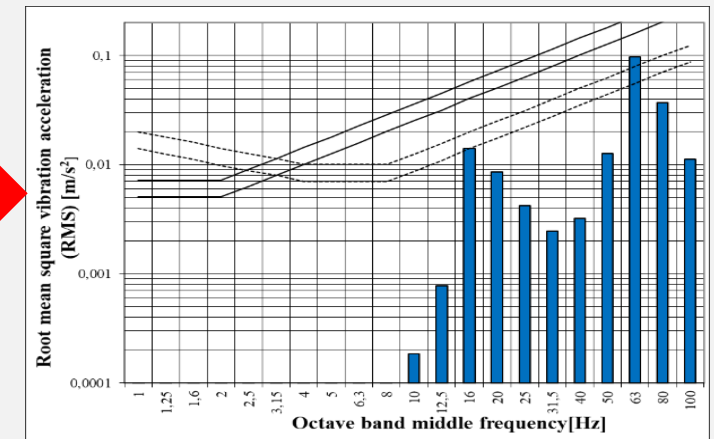
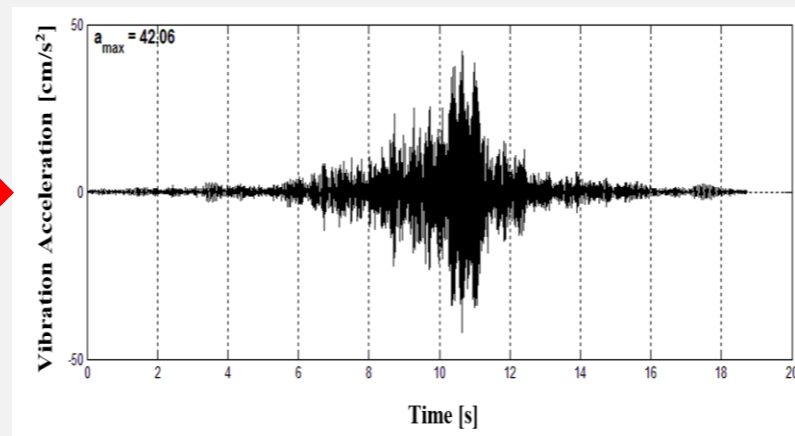
LABORATORIUM
Drgań Budowli

Piotr Stecz

CZYM SIĘ ZAJMUJEMY?

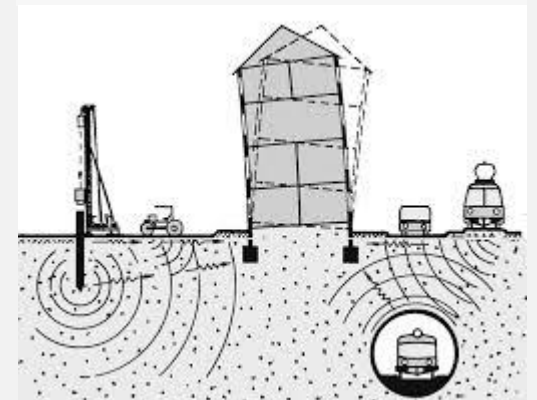
Dawniej zajmowaliśmy się pomiarem i analizą drgań...

Obecnie zajmujemy się pomiarem i analizą zanieczyszczeń emitowanych do środowiska... i czasem pomiarem i analizą drgań...

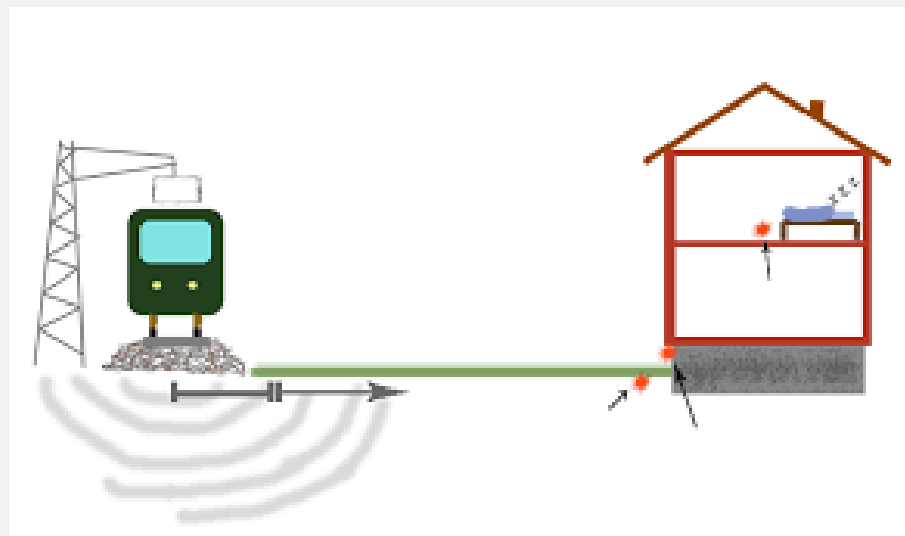
CZEMU O TYM MÓWIĘ?

- Dysponujemy największą bazą pomiarów w kraju (i nie tylko) – wykonaliśmy ponad **1000 (tysiąc)** pomiarów.
- Dysponujemy profesjonalnym zespołem z bardzo dużym doświadczeniem
- Utrzymujemy akredytację PCA nieprzerwanie od 2007 - świadczymy usługi na najwyższym poziomie.
- Dysponujemy najlepszym na świecie sprzętem pomiarowym dedykowanym do pomiarów w zakresie niskich częstotliwości.

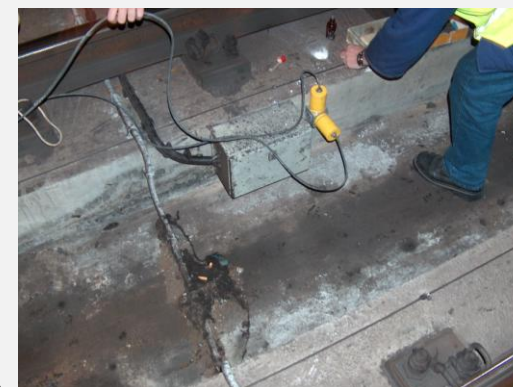
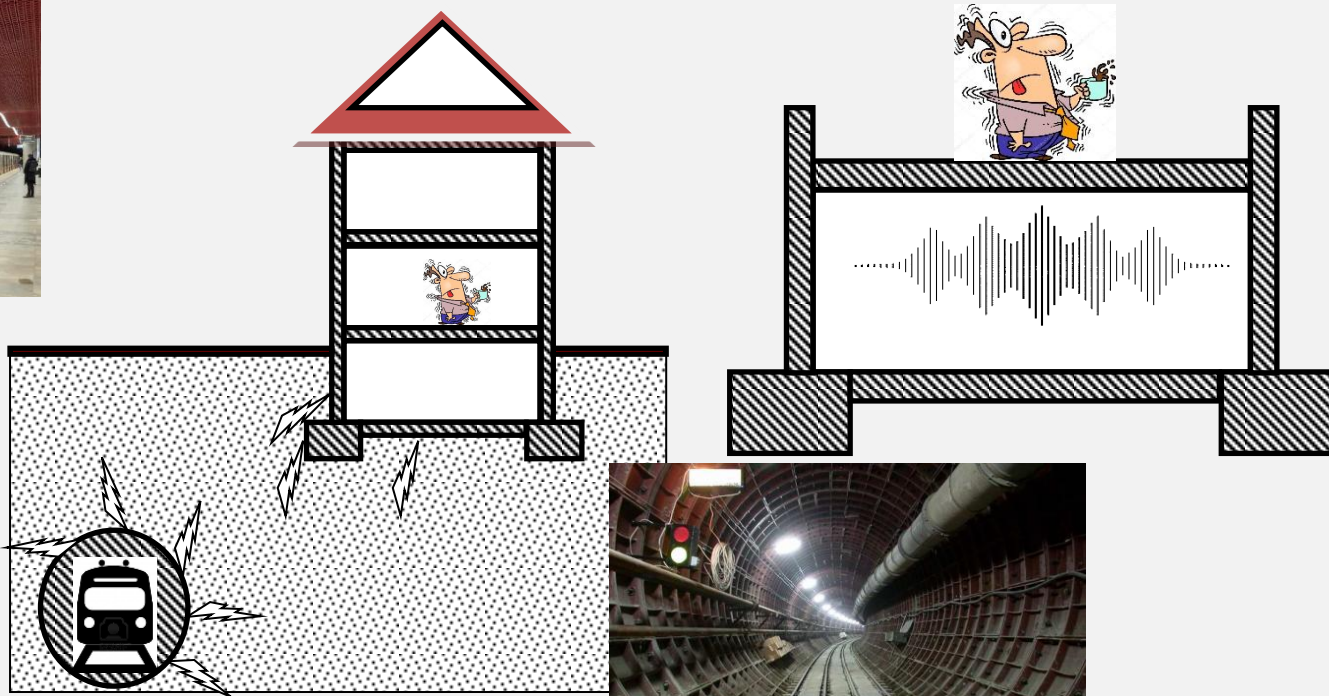
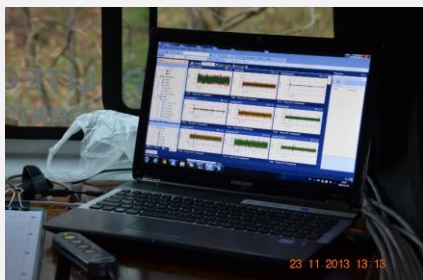
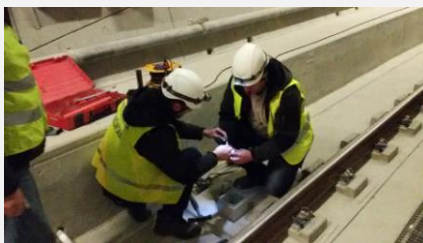

DRGANIA OD TRAMWAJÓW

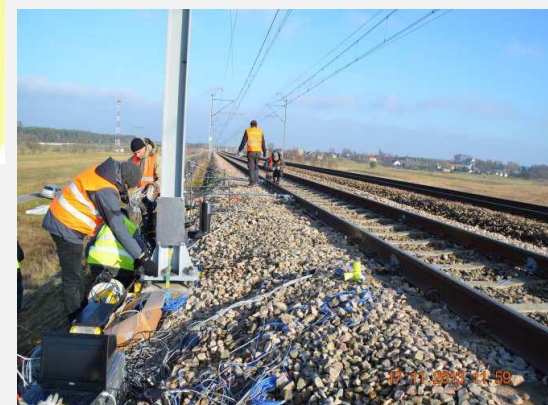
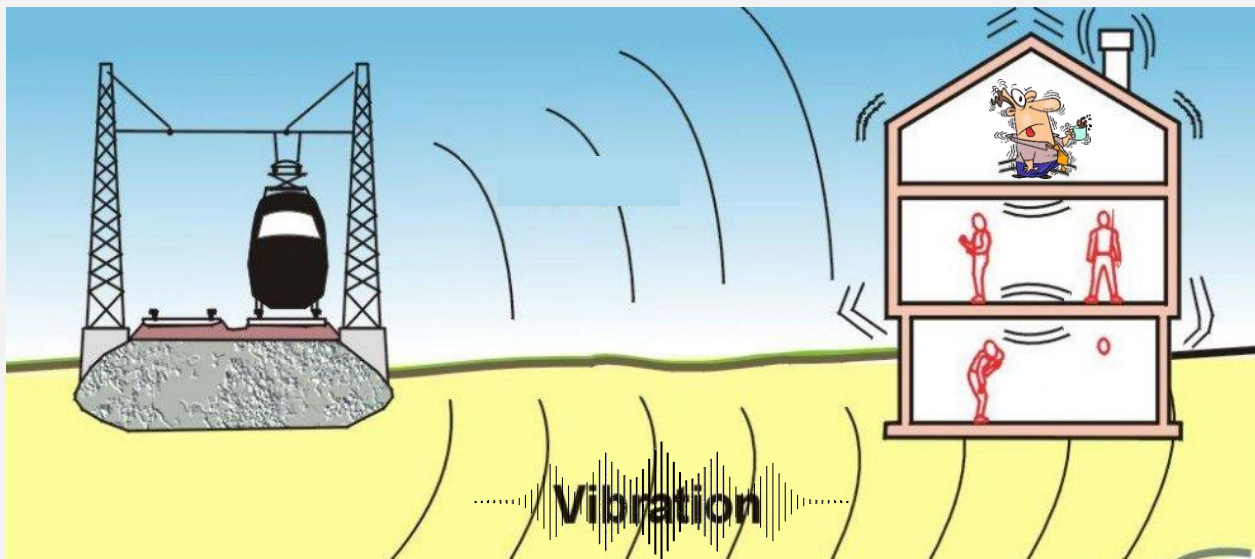

DRGANIA OD METRA

DRGANIA KOLEJOWE

CZY STOSOWANIE POLSKICH NORM JEST OBLIGATORYJNE?

Stosowanie Polskich Norm (PN) jest zasadniczo dobrowolne. Od 1 stycznia 2003 r. obowiązuje ustawa o normalizacji, która wprowadziła tę zasadę. Oznacza to, że firmy i osoby prywatne mogą zdecydować, czy chcą stosować PN.

- Wyjątki:

Powołanie w przepisach prawnych:

Jeżeli norma jest powołana w ustawie lub rozporządzeniu, jej stosowanie może być obligatoryjne.

- Umowy:

Strony umowy mogą ustalić, że produkcja lub świadczenie usług ma być zgodne z konkretną normą.

- **Normy zharmonizowane:**

Normy zharmonizowane (tzw. EN) są normami europejskimi, które są wprowadzone do polskiego systemu prawnego. Ich stosowanie jest dobrowolne, ale w niektórych przypadkach mogą być powoływane w przepisach prawnych i wtedy ich stosowanie staje się obowiązkowe.

CZY STOSOWANIE POLSKICH NORM JEST OBLIGATORYJNE?

Kiedy norma jest obligatoryjna?

Norma, której stosowanie jest obowiązujące na mocy ogólnego prawa lub wyłącznego powołania się na nią w prze- pisie, jest normą obowiązującą (obligatoryjną).

Monitoring i pomiary drgań prowadzone w odniesieniu standardów innych krajów, jest niecelowy i stoi w sprzeczności z **Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 27 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414 Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.**

W pozycji:

- Poz. 61 §324 i
- Poz. 62 §325 ust. 1

- jest jasne odniesienie do polskich norm z tego zakresu, które obowiązują na terenie naszego kraju.

DRGANIA TO TEŻ ZANIECZYSZCZENIA

Z uwagi na fakt, że zgodnie z zapisami ustawy: **Prawo Ochrony Środowiska** wynika, że **wibracje zalicza się do energii**, energii do emisji, a emisje do zanieczyszczeń, czyli:

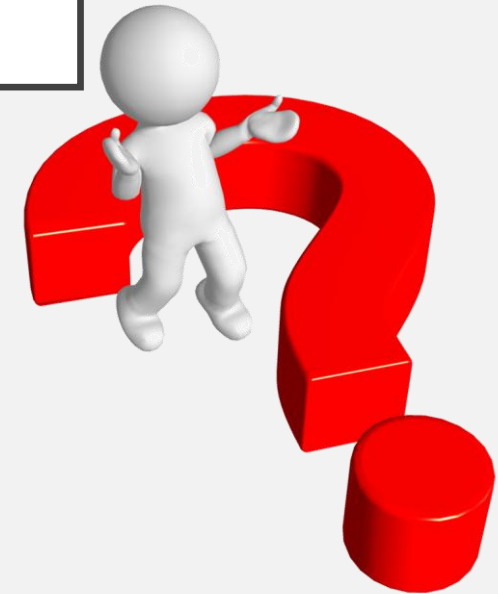
wibracje (drgania) = energia = emisja zanieczyszczeń do środowiska

CZY MUSIMY TO MIERZYĆ?

Dopóki ustawy w naszym kraju obowiązują – to tak...

Obowiązki te wynikają bezpośrednio z ustawy:

Dz.U. 2024 poz. 1940

[Dziennik Ustaw](#)
[2024](#)

poz. 1940

**Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy -
Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych
ustaw**

TROCHĘ PRAWNEJ „NUDY”

- Podstawowym dokumentem regulującym pod względem prawnym zagadnienia ochrony środowiska jest **ustawa prawo ochrony środowiska**. Zgodnie z jej zapisami (art. 3 punkt 13) przez ochronę środowiska rozumie się ***podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:***
  - a) *racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,*
  - b) ***przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,***
  - c) *przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.*

A gdy jest mowa o oddziaływaniu na środowisko *rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi* (art. 3 punkt 11).

TROCHĘ PRAWNEJ „NUDY”

W **art. 3** zapisano także, że ilekroć w ustawie jest mowa o:

(...)

4) emisji - rozumie się przez to wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi:

a) substancje,

b) **energii**, takie jak ciepło, hałas, **wibracje** lub pola elektromagnetyczne.

(...)

49) zanieczyszczeniu - rozumie się przez to **emisję**, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska;

CZY MUSIMY TO MIERZYĆ?

Wszystkie zapisy i wymagania w ustawie **prawo ochrony środowiska** odnoszące się do emisji zanieczyszczeń dotyczą także **emisji drgań** (to samo zresztą ma zastosowanie do hałasu). W związku z tym warto przytoczyć kilka artykułów omawianej ustawy, które wiążą się z ochroną przed drganiami:

Art. 6

1. *Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany **do zapobiegania temu oddziaływaniu**.*
2. *Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, **podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze**.*

CZY MUSIMY TO MIERZYĆ?

Art. 137

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom polega na **zapobieganiu lub ograniczaniu** wprowadzania do środowiska substancji lub energii.

(...)

Art. 139

Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych z eksploatacją dróg, **linii kolejowych, linii tramwajowych**, lotnisk oraz portów **zapewniają zarządzający tymi obiektami**.

CZY MUSIMY TO MIERZYĆ?

Zgodnie z art. 137 przeciwdziałanie wibracjom polega na zapobieganiu emisji drgań lub ograniczaniu emisji drgań do środowiska.

Art. 139 zobowiązuje zarządców dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów do przestrzegania wymagań ochrony środowiska związanych z eksploatacją tych obiektów.

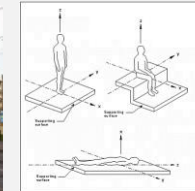
W świetle tego artykułu oraz art. 7, jeżeli wpłynie skarga na nadmierne drgania np. od kolei czy tramwajów w danym budynku, to zarządzający ma obowiązek dokonać, **na swój koszt**, sprawdzenia jaki jest wpływ drgań na ten budynek i na ludzi w tym budynku.

A jeżeli nadmierny wpływ drgań zostanie potwierdzony, powinien na swój koszt naprawić ewentualne uszkodzenia budynku i podjąć działania zmierzające do rozwiązania sytuacji (ochrony budynku przed nadmiernym wpływem drgań).

PO CO ROBI SIĘ POMIARY?

- **Diagnostyka konstrukcji** – żeby określić, czy drgania nie zagrażają konstrukcji budynku
- **Wpływ na ludzi** – żeby określić, czy drgania nie są uciążliwe dla ludzi w sąsiedztwie linii kolejowej, tramwajowej czy linii metra
- **Prognoza wpływu drgań** – żeby określić, czy drgania, nie zagrażą konstrukcji budynku i nie będą uciążliwe dla ludzi:
  - ❖ Od nowoprojektowanej lub modernizowanej linii kolejowej, tramwajowej, metra, drogi
  - ❖ Od istniejącej linii, drogi na projektowany obiekt (budynek, most itp.)

KIEDY MUSIMY MIERZYĆ? **FAZA BUDOWY**

Art. 137

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom polega na **zapobieganiu lub ograniczaniu** wprowadzania do środowiska substancji lub energii.
(...)

- Czyli **kiedy budujemy** nową linię kolejową, linię metra, czy linię tramwajową, **musimy mierzyć** (w celu ograniczania) wpływ od budowy na konstrukcję budynków znajdujących się w strefie oddziaływania powstającej inwestycji...

KIEDY MUSIMY MIERZYĆ? **FAZA EKSPLOATACJI**

Art. 139

Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów **zapewniają zarządzający tymi obiektami.**

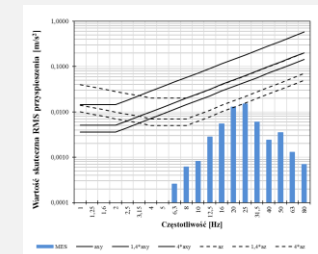
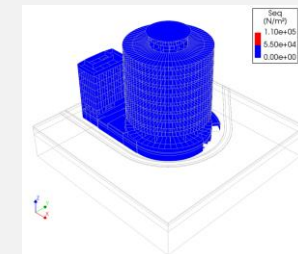
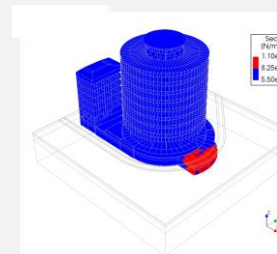
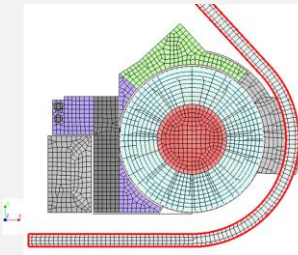
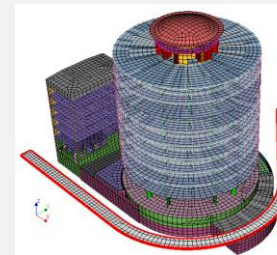

CZY MOŻEMY MNIEJ MIERZYĆ? FAZA PROJEKTU/REMONTU

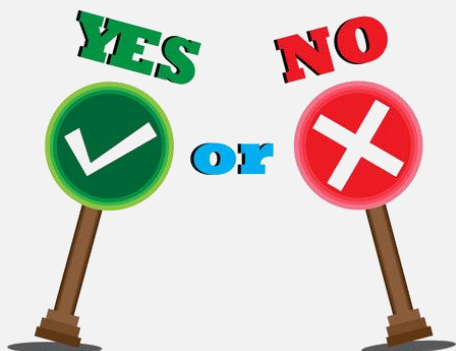

Odpowiedzią jest **PROGNOZA...**

- Pomiar na obiekcie rzeczywistym
- Budowa i kalibracja modelu obliczeniowego
- Właściwe symulacje i dobór rozwiązania wibroizolacyjnego, o ile jest konieczny

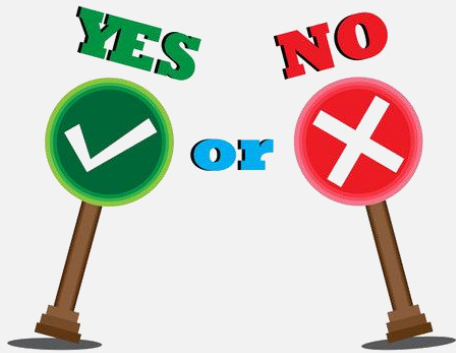
CZY MOŻEMY TANIO MIERZYĆ?

- Możemy wybrać najtańszą usługę na rynku, ale...
  - Należy się liczyć z faktem, że możemy narazić się na dodatkowe koszty, zarzuty strony zgłaszającej i nawet odszkodowanie, a w najlepszym razie na uzyskanie niewiarygodnych wyników... i zapłacić ponownie...
- Możemy też wybrać laboratorium posiadające **akredytację PCA**...
  - Taki pomiar trudno zakwestionować, laboratoria są poddawane surowej ocenie i weryfikacji.
  - Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem – mamy obowiązek pomiaru przez jednostkę akredytowaną...

CZY MOŻEMY TANIO MIERZYĆ?

Art. 147a

1. Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani zapewnić wykonanie pomiarów wielkości emisji lub innych warunków korzystania ze środowiska przez:

1) akredytowane laboratorium w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.)

(...)

- w zakresie badań, do których wykonywania są obowiązani.

...zatem **istnieje ustawowy obowiązek**, z którego nie wszyscy zdają sobie sprawę... najczęściej do czasu poważnej awarii budowlanej...

CZY MOŻEMY SOBIE WYBRAĆ NORMĘ?

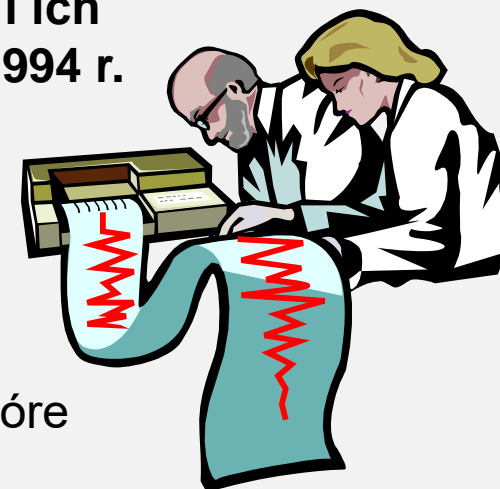
Zgodnie z **Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 27 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414 Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.**

- **Prawo budowlane.**

W:

- pozycji 61 §324 i
- poz. 62 §325 ust. 1

jest jednoznaczne odniesienie do polskich norm z tego zakresu, które obowiązują na terenie naszego kraju.

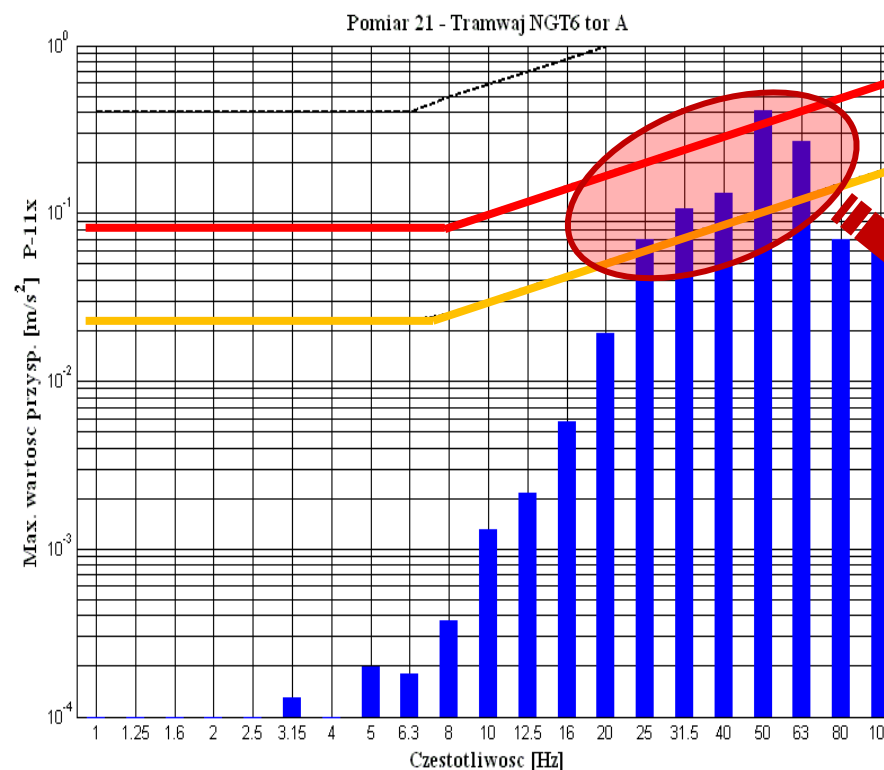
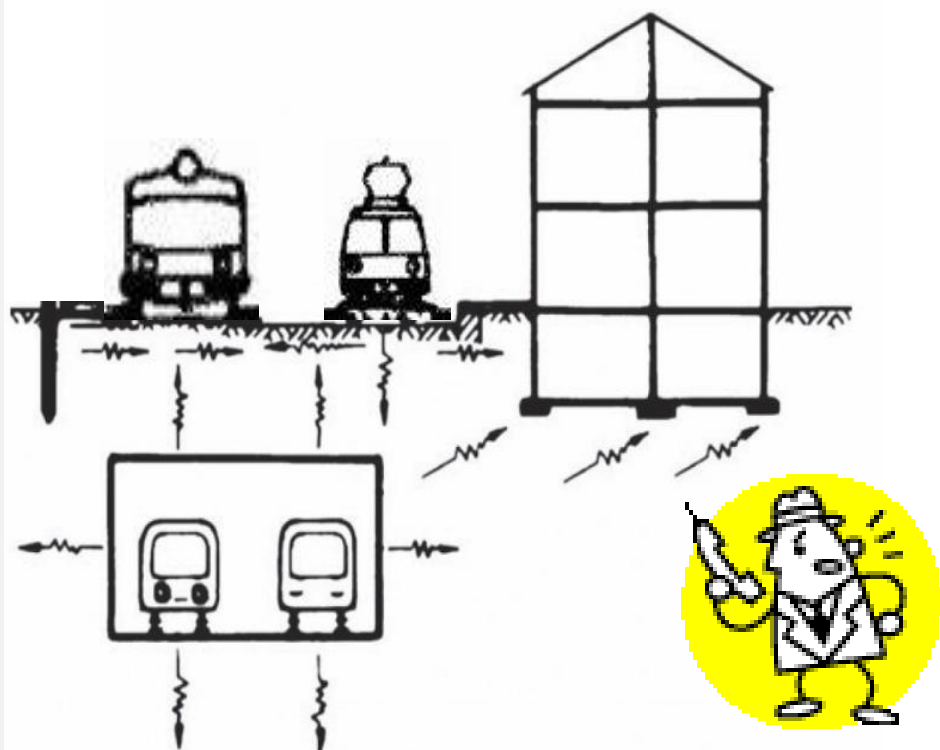

JAKIE TO NORMY?

- **PN-B-02170:2016-12** zastępuje PN-B-02170:1985 (PN-85/B-02170)
„Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”
- **PN-B-02171:2017-06** zastępuje PN-B-02171:1988 (PN-88/B-02171)
„Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach”

DIAGNOSTYKA KONSTRUKCJI – OCENA WEDŁUG PN-B-02170:2016-12

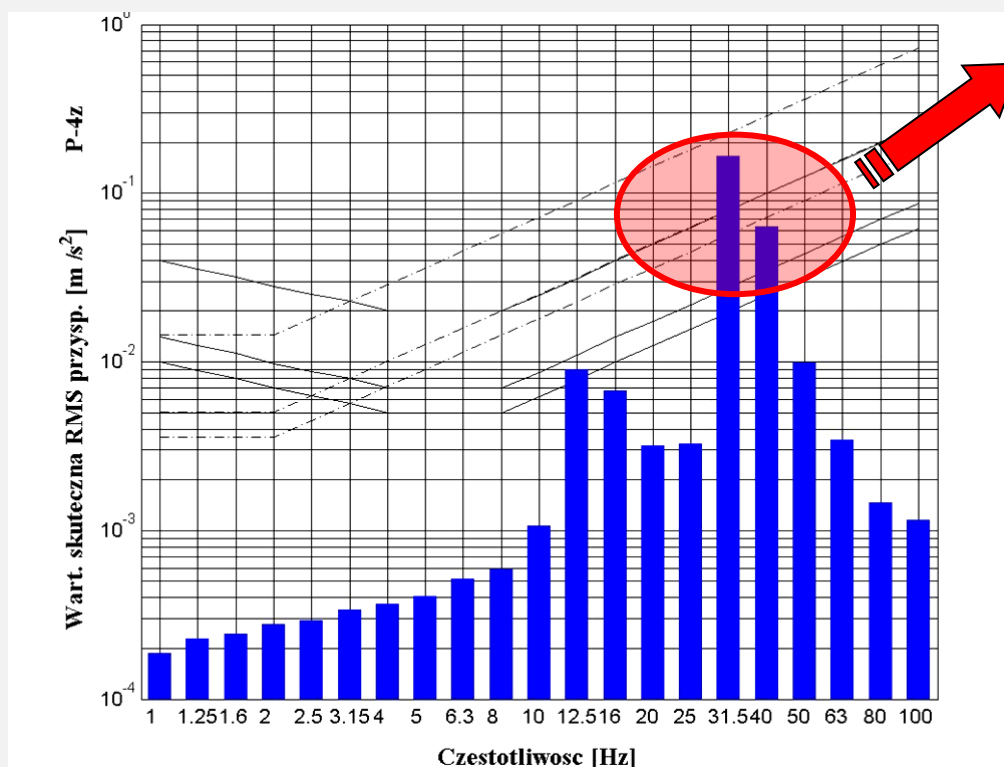
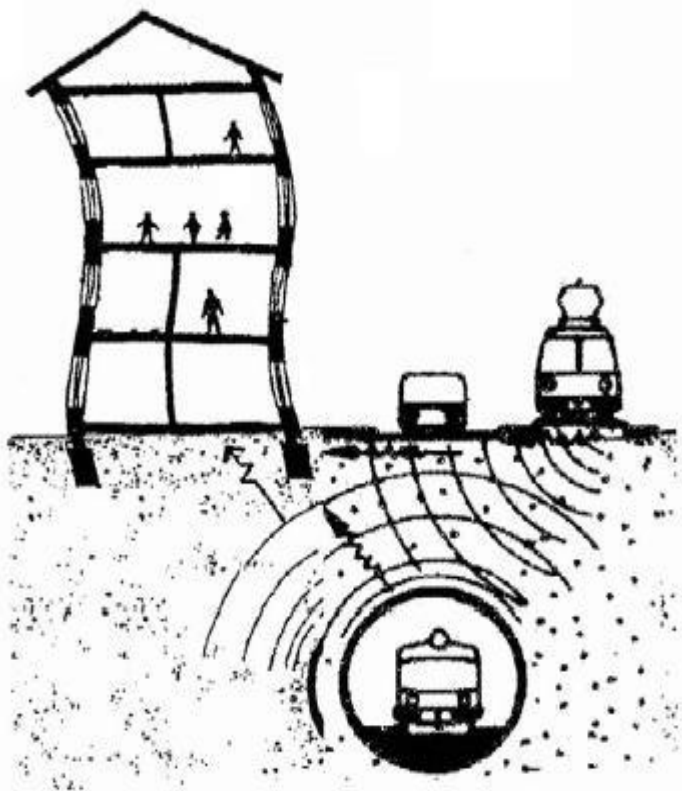

Przekroczona granica
(dla skali SWD-II):

- **A** – uwzględniania
wpływów
dynamicznych
- **B** – granica
sztywności budynku

OCENA WPŁYWU DRGAŃ NA LUDZI W BUDYNKACH – OCENA WEDŁUG PN-B02171:2017-06

Przekroczony próg
odczuwalności
drgań i progi
komfortu co
powoduje dyskomfort
dla mieszkańców
budynku

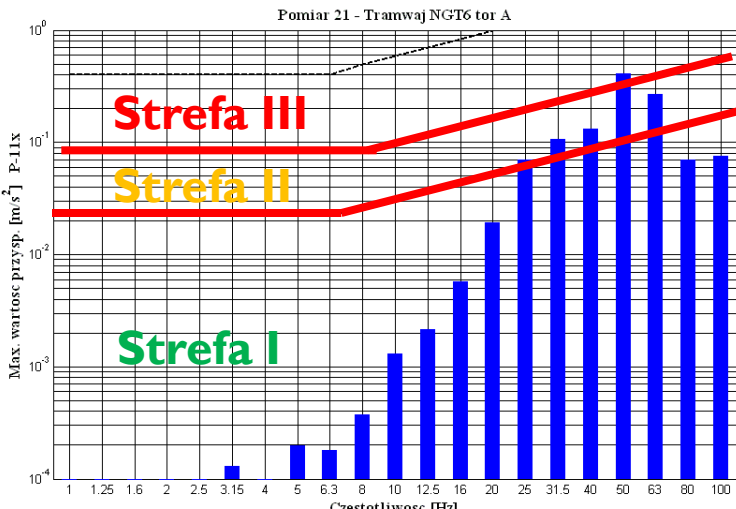
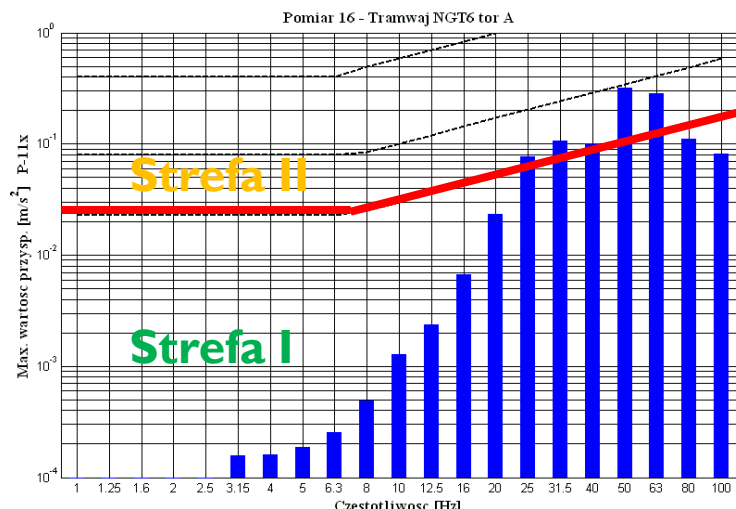
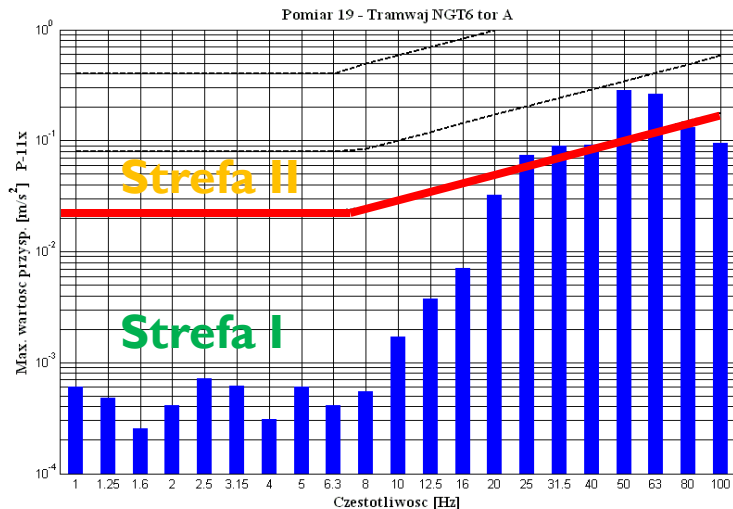
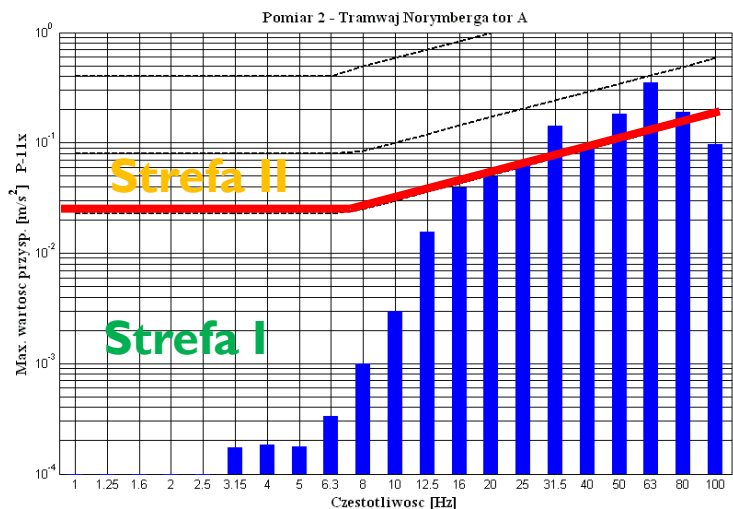

CZY PROGNOZA JEST RZECZYWIŚCIE POTRZEBNA?

Bo można wydać sporo pieniędzy na kosztowne rozwiązania wibroizolacyjne... które nie działają...

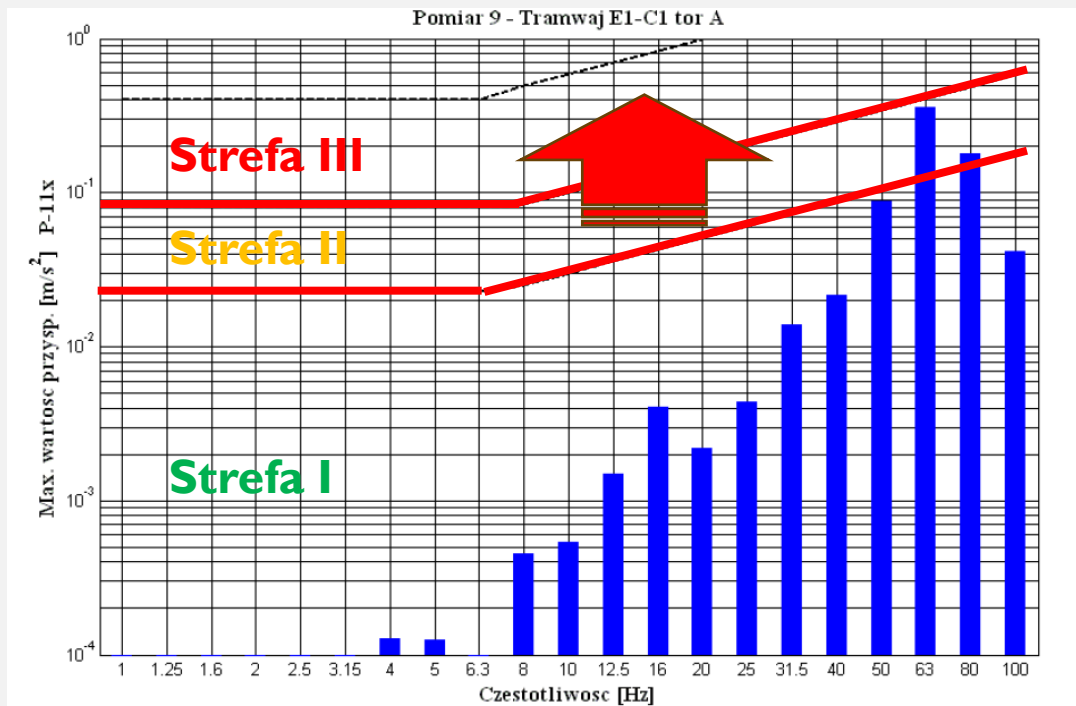
WYNIKI ANALIZ WPŁYWU DRGAŃ OD PRZEJAZDÓW TRAMWAJÓW DLA KONSTRUKCJI BUDYNKU

Pomiary przed remontem torowiska

- **Strefa I** – drgania pomijalne w ocenie wpływu drgań na budynek
- **Strefa II** – drgania nieszkodliwe dla konstrukcji, ale można się spodziewać przyspieszonego zużycia budynku i pierwszych rys w wyprawach, tynkach i zarysowania w narożnikach ścian...
- **Strefa III** – drgania **szkodliwe** dla budynku!

WYNIKI ANALIZ WPŁYWU DRGAŃ OD PRZEJAZDÓW TRAMWAJÓW DLA KONSTRUKCJI BUDYNKU

Wpływ na konstrukcję budynki – drgania w II strefie SWD-II (dla budynku zabytkowego można przyjąć skutki jak dla III strefy SWD-II) – drgania szkodliwe dla budynku

Tytuły w prasie:

„21 mln zł za remont Franciszkańskiej w błoto?”

KONTROWERSJE. Czy przebudowę torowiska przy Dominikańskiej i Franciszkańskiej, która kosztowała 21 mln zł, przeprowadzono bez specjalistycznych badań?”

Ekspert to człowiek, który popełnia tylko poważne błędy.

Tom Phipps

Pomiary po remoncie torowiska

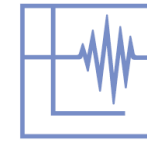
PODSUMOWANIE

- Sprawy związane z emisją drgań (zanieczyszczeń) do środowiska reguluje ustawa: Prawo ochrony środowiska
- Sprawy związane z pomiarem drgań również reguluje ustawa: Prawo ochrony środowiska
- Kwestię wykorzystania norm w dziedzinie drgań budowli reguluje ustawa: Prawo budowlane
- Wszystkie przepisy można stosować dowolnie, dopóki nie dojdzie do awarii budowlanej lub sprawy sądowej...

OD LAT PRACUJEMY DLA NAJWIĘKSZYCH

- Zaufali nam najwięksi. Od wielu lat współpracujemy przy prestiżowych inwestycjach w realizowanych w naszym kraju.

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Zarządca narodowej sieci linii kolejowych

METROPROJEKT

PROFIL-SERWIS®

TINES

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ i zapraszam do współpracy

www.drganiabudowli.pl